

UNIVERZITET U BEOGRADU – PRAVNI FAKULTET
PRAVNI FAKULTET UNIVERZITETA UNION U BEOGRADU

LIBER
AMICORUM
VLADIMIR
VODINELIĆ

Urednik:
Miloš Živković

UNIVERZITET U BEOGRADU – PRAVNI FAKULTET
PRAVNI FAKULTET UNIVERZITETA UNION U BEOGRADU

Liber amicorum
Vladimir Vodinić

Liber amicorum
Vladimir Vodinelić

Izdavači

Univerzitet u Beogradu – Pravni fakultet
Pravni fakultet Univerziteta Union u Beogradu

Za izdavače

Prof. dr Zoran Mirković, dekan
Pravnog fakulteta Univerziteta u Beogradu
Prof. dr Nebojša Šarkić, dekan
Pravnog fakulteta Univerziteta Union u Beogradu

Redakcijski odbor

Prof. dr Dragor Hiber
Prof. em. dr sc. Mihajlo Dika
Prof. dr Zoran Mirković
Prof. dr Saša Gajin

© Univerzitet u Beogradu – Pravni fakultet
Pravni fakultet Univerziteta Union u Beogradu, 2019.

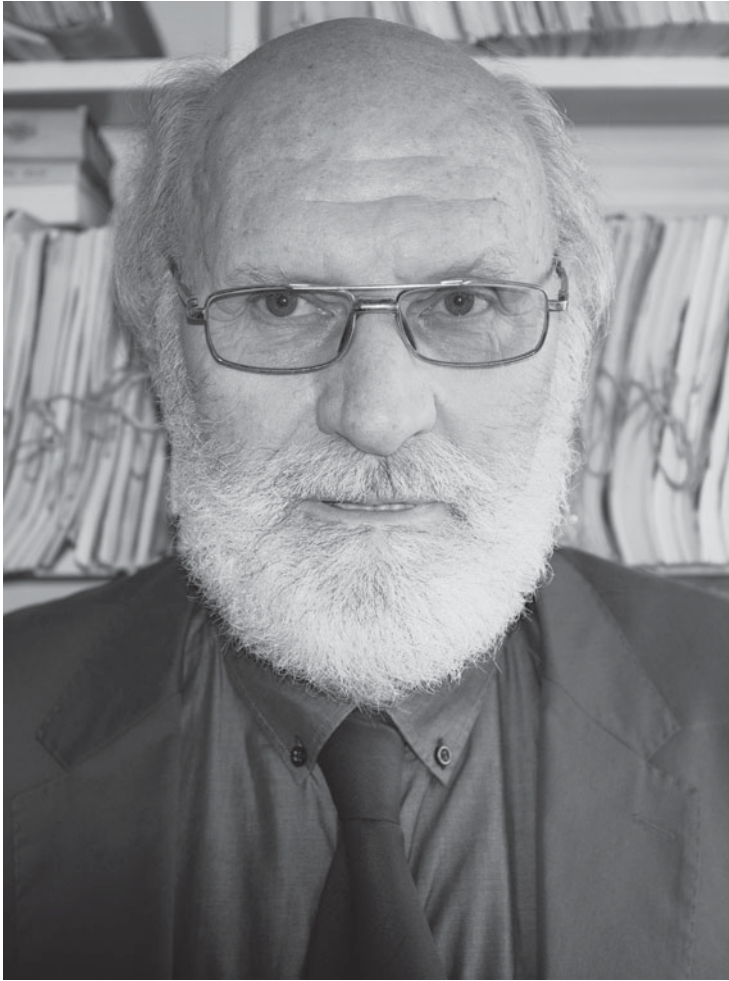
Sva prava zadržana. Nije dozvoljeno da bilo koji deo ove knjige bude snimljen, emitovan ili reprodukovano na bilo koji način, uključujući, ali ne ograničavajući se na fotokopiranje, fotografiju, magnetni upis ili bilo koji drugi vid zapisa, bez prethodne dozvole Izdavača.

www.ius.bg.ac.rs, www.pravnifakultet.rs

LIBER AMICORUM
VLADIMIR VODINELIĆ

Urednik
Miloš Živković

Beograd, 2019.

Vladimir Vodinelić (1948)

SADRŽAJ

Napomena urednika	9
IN HONOREM	11
<i>Michael Martinek</i> LAUDATIO ZUR VERLEIHUNG DER EHRENDOKTORWÜRDE DER RECHTS- UND WIRTSCHAFTSWISSENSCHAFTLICHEN FAKULTÄT DER UNIVERSITÄT DES SAARLANDES AN PROF. DR. VLADIMIR V. VODINELIĆ AM 6. FEBRUAR 2008	17
<i>Данило Н. Басѿа</i> ДВА КЕЛЗЕНОВА ПРЕДГОВОРА	21
<i>Andrej Berden</i> INSERTI IZ UVODA V CIVILNO PRAVO	33
<i>Рагенка Цветић</i> РАЗВОЈНИ ПУТ НАЧЕЛА ОБАВЕЗНОСТИ УПИСА У КАТАСТАР НЕПОКРЕТНОСТИ И ЊЕГОВО „НОВО РУХО“	47
<i>Aleksandra Čavoški</i> THE FUTURE OF EUROPEAN INTEGRATION	59
<i>Косѿа Чавошки</i> ШЕКСПИРОВО ПОИМАЊЕ ПРАВДЕ	75
<i>Mihajlo Dika</i> О ТРОШКОВИМА ПАРНИЧНОГ POSTUPKA U SLUČAJU SUPARNIČARSTVA	103
<i>Jasminka Hasanbegović</i> О МОГУЋЕМ POREKLU MONTESKJEOVE IDEJE O SUDIJI КАО USTIMA ZAKONA	129
<i>Marija Karanikić Mirić</i> PROMENA DUŽNIKA U NOVOM FRANCUSKOM PRAVU – KRAJ JEDNE KONTROVERZE?	145
<i>Танасије Маринковић</i> БОРБЕ ЗА УСТАВ И УСТАВНОСТ У КНЕЖЕВИНИ И КРАЉЕВИНИ СРБИЈИ	171
<i>Michael Martinek</i> DIE AUTONOMIE DER THEORETISCHEN, SYSTEMATISCHEN UND DOGMATISCHEN PRIVATRECHTSWISSENSCHAFT	197
<i>Душан Николић</i> О ШИРИНИ ТЕМЕ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ ИЗ ПРАВНИХ НАУКА	213

<i>Ivan Padjen</i> PRETPOSTAVKE SISTEMATIZACIJE PRAVA U INTEGRALNOJ PRAVNOJ ZNANOSTI	227
<i>Štefan Pirner (Stefan Pürner)</i> ULOGA NEVLADINIH ORGANIZACIJA I POJEDINACA U SUOČAVANJU S NACIONALSOCIJALISTIČKOM PROŠLOŠĆU U NEMAČKOJ: PRIMER, UTVRĐIVANJE ČINJENIČNOG STANJA I PODSEĆANJE NA POMOĆNI KONCENTRACIONI LOGOR HERSBRUK (HERSBRUCK).....	239
<i>Nina Planojević, Dragica Živojinović</i> IZVOĐENJE KLINIČKIH ISPITIVANJA NA TEŠKIM BOLESNICIMA (PRAVNI ASPEKT)	269
<i>Meliha Povlakić</i> DOSJELOST/ODRŽAJ U NOVOM STVARNOM PRAVU U BOSNI I HERCEGOVINI – NA ZAPADU NEŠTO NOVO?	285
<i>Aleksa Radonjić</i> SUDSKA POSESORNA ZAŠTITA DRŽAVINE OD PREGLASNIH REKLAMA I DOMETI SUDSKE POSESORNE ZAŠTITE DRŽAVINE.....	309
<i>Filippo Ranieri</i> L'INFLUENZA DEL <i>CODE CIVIL</i> E DELLA SCIENZA GIURIDICA FRANCESE SUL DIRITTO CIVILE ITALIANO E TEDESCO. ASCESA E TRAMONTO DI UN MODELLO EUROPEO	321
<i>Helmut Rüßmann</i> SCHADENSERSATZ FÜR GESCHEITERTE INVESTITIONEN	345
<i>Jožef Salma (Szalma József)</i> PRAVO LIČNOSTI I/ILI LIČNA PRAVA.....	365
<i>Jelena Simić</i> ČIJE JE MOJE TELO? LJUDSKO TELO I NJEGOVI DELOVI KAO STVAR U GRAĐANSKOPRAVNOM SMISLU	407
<i>Mirjana Stefanovski</i> TRAVAIL DE CODIFICATION DE VALTAZAR BOGIŠIĆ ET JOVAN HADŽIĆ – CONFLIT DE LA LOI ET DES COUTUMES	427
<i>Zoran R. Tomić</i> VREME U UPRAVNOM PRAVU – MALA SKICA JEDNOG ESEJA –	453
<i>Јовица Тркуља</i> ВЛАДИМИР В. ВОДИНЕЛИЋ О ПРАВНОМ САВЛАДАВАЊУ АУТОРИТАРНЕ ПРОШЛОСТИ.....	469
<i>Slobodan Vukadinović</i> GRAĐANSKO PRAVO: UVOD U GRAĐANSKO PRAVO I OPŠTI DEO GRAĐANSKOG PRAVA.....	489
<i>Miloš Živković</i> VIŠESTRUKO OTUĐENJE NEPOKRETNOSTI JEDNOG PRENOSIOCA	505
Vladimir V. Vodinečić – BIBLIOGRAFIJA	519

NAPOMENA UREDNIKA

Radovi koje su, po pozivu, poslali autori za objavljivanje u ovoj spomenici, objavljeni su u onakvoj opremi u kojoj su primljeni: zadržan je izvorni jezik na kojem je autor poslao tekst; što se tekstova na srpskom jeziku tiče, oni pisani ćirilicom, objavljuju se na ćirilici, oni latinicom, na latinici; i tekstovi koji imaju sažetke i ključne reči, odnosno sadržaj na početku i oni bez sažetaka i ključnih reči, odnosno bez sadržaja, objavljeni su u neizmenjenom obliku, onako kako su ih autori poslali. Jedine intervencije ticale su se formata citiranja, koji je jednoobrazan, kao i lekture, koja se uostalom podrazumeva. Zbog velike tematske raznorodnosti prispelih radova, koja odražava širinu naučnih interesovanja jubilara, profesora Vladimira Vodineića, redosled objavljivanja priloga nije tematski, već je određen abecednim redom, prema prezimenu autora priloga (kod koautorskih radova, prvog autora).

Urednik posebno zahvaljuje prof. Mariji Karanikić Mirić za pokazano interesovanje i podršku, kao i lektorki Svetlani Stojković i tehničkoj urednici Ireni Đaković na neuobičajeno velikom razumevanju i strpljenju prilikom rada na ovoj knjizi.

Dr Aleksa Radonjić*

SUDSKA POSESORNA ZAŠTITA DRŽAVINE¹ OD PREGLASNIH REKLAMA I DOMETI SUDSKE POSESORNE ZAŠTITE DRŽAVINE

Rezime: Autor u ovom radu brani stav da prema domaćim propisima, sudskoj praksi i pravnoj literaturi TV stanice vrše smetanje državine pojedinca emitovanjem reklama čija je jačina tona veća od jačine tona ostalog programskog sadržaja. Stoga bi građani mogli da se zaštite od takvog ponašanja emitera podnošenjem tužbi zbog smetanja državine. Pokazaće se da su one delotvornije i efikasnije od prijave Regulatornom telu za elektronske medije. Autor takođe tvrdi da emiteri pojačavanjem jačine tona reklama povređuju i pravo građana na privatnost. Polazeći od tvrdnje profesora Vodinielića da se u postupku za posesornu zaštitu državine zapravo štiti pravo držaoca da isključi sva treća lica od uticaja na objekat njegove državine i od stava autora da se pravo na privatnost može shvatiti kao pravo pojedinca da zabrani svima da utiču na bilo koji objekat koji pripada sferi privatnosti tog pojedinca, autor zaključuje da se posesornim tužbama zbog smetanja državine može štiti i pravo na privatnost svaki put kada ponašanje koje predstavlja smetanje državine ujedno predstavlja i povredu prava na privatnost, kao što je to slučaj sa preglasnim reklamama. Autor se nada da je u ovom radu uspeo da demonstrira kako se upotrebom modernih tehnologija može vršiti smetanje državine drugoga i kako se pravo mora prilagoditi toj činjenici. Konačno, autor se nada da je dokazao da je pod određenim okolnostima tužba zbog smetanja državine istovremeno i efikasno sredstvo zaštite prava na privatnost.

Ključne reči: posesorna zaštita državine, preglasne reklame, pravo na privatnost

1. Uvod

Ime profesora Vodinielića se pre svega vezuje za građansko pravo. Iako je to velika porodica sastavljena od mnogih srodnih delova prava², njegovo ime se lako dovodi u vezu sa različitim temama iz ove široke celine. Dakle, reč je o veoma plodnom autoru. Ali nije broj tema ili napisa to što krase njegov rad, već

* Asistent Pravnog fakulteta Univerziteta Union u Beogradu
e-mail: aleksa.radonjic@pravnofakultet.rs

- 1 Mada izraz posesorna zaštita državine, kako profesor Vodinielić primećuje, može zvučati pleonastično, on to svakako nije i služi upravo da ukaže na postupak u kojem se državina štiti od smetanja bez obzira na to da li se ima pravo na državinu ili pravo na smetanje, više o tome u: Vodinielić, V. V., 2015, *Državina: pojam, priroda, zaštita i razlog zaštite*, Beograd, Pravni fakultet Univerziteta Union u Beogradu i JP Službeni glasnik, str. 43–47.
- 2 Više o tome zašto je građansko pravo porodica, a ne grana prava u: Vodinielić, V. V., 2016, *Javno i privatno pravo*, Beograd, JP Službeni glasnik, str. 579–583.

originalnost stavova koje iznosi, novine u načinu obrade tema, besprekorna metodologija i, meni omiljeno, preispitivanje uvreženih stavova koji se kao mantra ponavljaju, naročito u domaćoj pravnoj literaturi. Tako je i sa pojmom „državina“. Na više mesta je jubilar ukazivao da se državina ne može izjednačiti sa faktičkom vlašću ili faktičkim stanjem³, a da ne ostane samo na kritici, dao je i sopstvenu definiciju ovog pojma⁴. Takođe je analizirao i tvrdnje čemu posesorna zaštita državine i tu opet doveo u pitanje ustaljena shvatanja i dao svoj sud o tome koje je opravdanje za posesornu zaštitu državine kakvu poznaje pravo Srbije.⁵ No pre toga je rasvetlio metodološku zbrku koja vlada u raspravama o razlogu posesorne zaštite državine i ostavio uputstvo kako pristupiti ovoj, ali i svakoj drugoj raspravi kako bi učesnici bili sigurni da razgovaraju o istoj temi.⁶ Rekao sam da je to učinio na više mesta, ali je sve to konačno sakupio i zajedno obradio u monografiji *Državina: pojam, priroda, zaštita i razlog zaštite*⁷. Upravo će mi zaključci koje je izneo u ovoj monografiji poslužiti kao osnova za prilog koji pišem. Njega treba shvatiti kao skroman pokušaj da temu posesorne zaštite državine obradim iz ugla iz kojeg se na ovu temu, koliko je meni poznato, nije gledalo. Naime, probaću da odbranim tvrdnju da emiteri televizijskog programa pojačavanjem tona onda kada na programu počne emitovanje reklama smetaju državinu svakoga ko u tom trenutku taj program prati i objasniću kako sam uopšte došao na tu ideju (2). Kandidovaću tezu da posesorna zaštita državine može biti dobar instrument zaštite prava na privatnost, što ću temeljiti na sličnosti sadržine prava koje se u posesornom postupku štiti i suštine prava na privatnost (3).

Obradi ove teme pristupam imajući u vidu pravni sistem Srbije. U ovom ogledu ne oslanjam se isključivo na slovo zakona, ali ni na teorijske postavke. Do stavova sam došao posmatranjem pravnoga života, a time i pravnopatoloških pojava u primeni propisa koje su bile, kako će se videti, inspiracija za ovaj pokušaj. Iako siguran u svoje tvrdnje, svestan sam da reći da se preglasnim reklamama smeta državina i da se posesornim tužbama može štiti pravo na privatnost može zvučati neobično. Otud zebnja kada ovaj rad prilažem u zbornik posvećen takvom pravniku kakav je jubilar. S druge strane, a gde drugo oprobati neku ideju nego pred profesorom koji je svojim studentima govorio da slobodno iznose i one stavove koji su suprotni od onoga što čuju na predavanjima dokle god imaju valjane argumente za njih. Zato sa puno treme, ali i iščekivanja, posvećujem ovaj napis profesoru Vladimiru Vodineliću.

3 Videti npr.: Vodinelić, V. V., *Državina i pritežanje*, u: Rakić-Vodinelić, V. (ur.), 2004, *Promene stvarnog prava u Srbji*, Beograd, str. 49–77, ili Vodinelić, V. V., 2015.

4 „Državina kao faktička kategorija jeste faktička vlast ili faktičko stanje u pogledu stvari koji mogu da odgovaraju pravu svojine[...] drugom pravu[...] ili obavezi[...] i za koje su primerena pravna pravila o državini, a ne o pritežanju.“ u: Vodinelić, V. V., 2015, str. 29.

5 O teoriji zatečene slike prava videti više u: Vodinelić, V. V., 2015, str. 135–141.

6 Vodinelić, V. V., 2015, str. 103–135.

7 Videti: fn. 1.

2. Smetanje državine preglasnim reklamama

Kada se govori o smetanju državine, najčešći primeri na koje nailazim u literaturi i najčešći primeri koje dajem studentima jesu neovlašćeno prelaženje preko zemljišta u tuđoj državini, promena brave na ulaznim vratima stana i postavljanje teško savladivih prepreka na putu na kojem neko vrši sadržinu prava stvarne službenosti prolaza. Međutim, nisam se susreo sa smetanjem državine glasnim reklamama.

Kako sam onda uopšte došao na tu ideju? Odgovor je: izuzetno me je iritalo to što je skoro svaki put kada bih gledao nešto na televiziji jačina tona kojim su emitovane reklame bila znatno veća od jačine tona kojim je emitovan sadržaj koji sam pratio do reklama, a da sâm nisam ni pipnuo daljinski upravljač ili na bilo koji drugi način uticao na promenu jačine tona na svom televizoru. Dakle, neko je odlučio da protiv moje volje jačina tona reklama bude veća od jačine tona koju sam podesio na svom TV prijemniku. Obradovao sam se kada sam saznao da je takvo ponašanje emitera zabranjeno Zakonom o elektronskim medijima, tačnije da su emiteri u obavezi da medijske usluge pružaju „na način kojim se obezbeđuje ujednačen nivo tona svih programskih sadržaja, a naročito audio-vizuelne komercijalne komunikacije u odnosu na drugi programski sadržaj.“⁸ Isti zakon predviđa i prekršajnu odgovornost pravnog lica, odnosno preduzetnika koji se ogлуši o ovu obavezu, a kazna je novčana i iznosi od 500 000 do 1 000 000 dinara za pravna lica i od 10 000 do 500 000 za preduzetnike.⁹ Interesovalo me je šta dalje? Da li nekako mogu da utičem na to da televizijske stanice koje evidentno ne ispunjavaju svoju obavezu koju im nameće zakon budu na to primorane, te prestanu sa praksom pojačavanja reklama. Tako sam došao do Pravilnika o načinu izricanja mera pružaocima medijskih usluga¹⁰ koji je donelo Regulatorno telo za elektronske medije (REM). Prema tom propisu, REM je ovlašćen da postupak zbog kršenja obaveze o kojoj je ovde reč pokrene po službenoj dužnosti, a to može učiniti i po prijavi građana.¹¹ Međutim, na sajtu REM-a među odlukama koje su dostupne nisam pronašao nijednu koja se odnosi na sankcionisanje televizija zbog preglasnih reklama.¹² Osim toga, ni držanje predstavnika ovog tela ne obećava previše imajući u vidu da je generalni sekretar REM-a pre dve godine novinarki portala Telegraf (ako je verovati ovom mediju) rekao da se njoj samo pričinjava da su reklame glasnije od ostalog sadržaja na televizijama i da niko ne krši zakon.¹³ Konačno, čak i da REM postupi po prijavi

8 Član 48. stav 3. Zakona o elektronskim medijima, *Sl. glasnik RS*, br. 83/14 i 6/16 – dr. zakon, (dalje: ZEM).

9 Član 111. stav 1. tačka 1. i stav 2. tačka 1. ZEM.

10 Pravilnik o načinu izricanja mera pružaocima medijskih usluga, *Sl. glasnik RS*, br. 25/15, (<http://rem.rs/uploads/files/Pravilnici/4840Pravilnik%20o%20izricanju%20mera%20sluzbeni%20glasnik%20vebsajt.pdf>, 4. 6. 2018).

11 Videti: član 1. Pravilnika, *Sl. glasnik RS*, br. 25/15.

12 Videti: http://www.rem.rs/sr/odluke/izrecenemere?utf8=%E2%9C%93&q%5Bby_tip%5D=12&q%5Bizrecena_od%5D=2015-01-01&q%5Bizrecena_do%5D=2018-06-04, 4. 6. 2018.

13 Videti: <http://www.telegraf.rs/vesti/2418341-pitali-smo-zasto-su-srpske-reklame-uvek-glasnije-od-onoga-sto-gledamo-na-tv-necete-verovati-kakav-smo-odgovor-dobili>, 4. 6. 2018.

građana i kazni određenu televiziju zbog preglasnih reklama, ta televizija može opet načiniti isti prekršaj (ako na primer proceni da joj je prihod od reklama veći od kazne), a građani bi morali ponovo da prolaze kroz ceo postupak. Zbog toga sam se zapitao da li postoji drugi put da se građani zaštite od preglasnih reklama i tada mi je na pamet pala posesorna zaštita državnine.

Postavlja se pitanje da li pojačavanje tona reklama u odnosu na jačinu tona ostalog sadržaja koji se emituje može da se smatra smetanjem državnine? Zato se valja podsetiti uslova koji moraju biti ispunjeni da bi se neko ponašanje smatralo smetanjem državnine. Jedan od uslova koji postavlja sudska praksa jeste protivpravnost radnje za koju se tvrdi da predstavlja smetanje državnine.¹⁴ U konkretnom slučaju, čin smetanja jeste protivpravan jer je zabranjen Zakonom o elektronskim medijima.¹⁵ Osim toga, budući da se ton reklama pojačava protiv volje zasmetanog držaoca, a postupanje „bez ili protiv volje držaoca“ jeste samovlasno postupanje, ispunjen je još jedan uslov da bi se neka radnja smatrala smetanjem državnine.¹⁶ Nadalje, u sudskoj praksi vlada stav da smetanje državnine „predstavlja svaki akt kojim se onemogućava, ili ometa, normalno vršenje faktičke vlasti na stvari[...]“.¹⁷ U konkretnom slučaju smatram da je i taj uslov ispunjen imajući u vidu da normalna upotreba televizora podrazumeva da njegov držalac može sam po sopstvenom nahođenju da kontroliše jačinu tona sadržaja koji prati posredstvom televizora, a ako neko protiv njegove volje ton pojačava, onda se time ometa ono što je normalno vršenje faktičke vlasti na tom televizoru. Štaviše, neki autori smatraju da je za postojanje smetanja državnine dovoljno i to da je neko neovlašćeno upotrebio stvar držaoca čak i kada to ne utiče fizički na način na koji je držalac do tada vršio državinu na stvari.¹⁸ Tim pre je pojačavanje tona reklama protiv volje držaoca čin smetanja jer tu nije u pitanju samo neovlašćena upotreba stvari (pojačavanje tona) već i ometanje držaoca u dotadašnjem načinu upotrebe stvari. Držalac je podesio jačinu tona koja mu odgovara, a prinuđen je da, uprkos tome, menja tu jačinu po početku i završetku svakog reklamnog bloka.

Ono što može naizgled biti sporno u ovom slučaju jeste da li se pojačavanje tona reklama od strane emitera može smatrati smetanjem državnine držaoca na televizoru ako nema nikakvog fizičkog kontakta sa samim televizorom. Jačina tona reklama se diktira na drugom mestu, nekim drugim uređajima, bez neposrednog dodira sa televizorom držaoca. Međutim, ako je tačno da je u našoj teoriji i praksi većinski prihvaćen stav da se i imisijama može vršiti smetanje državnine,¹⁹ u kojem slučaju smetalac takođe ne ostvaruje neposredni fizički kontakt sa držaočevom stvari, onda je opravdano očekivati da nedostatak

14 Vodinelić, V. V., 2015, str. 130, fn. 452.

15 Član 48. stav 3. ZEM-a, *Sl. glasnik RS*, br. 83/14 i 6/16 – dr. zakon.

16 Vodinelić, V. V., 2015, str. 130.

17 Presuda Vrhovnog Suda Srbije, Gzz. 264/75, od 12. 4. 1976. u: Lazarević, D., 2010, *Državnina: pojam, oblici i zaštita*, Beograd, Poslovni biro, str. 393.

18 Stanković, O., Orlić, M., 1996, *Stvarno pravo*, Beograd, Nomos, str. 48.

19 Popov, D., 2015, Tužba zbog smetanja državnine izazvanih imisijama, *Zbornik radova Pravnog fakulteta Novi Sad*, 4, str. 1499.

neposrednog fizičkog kontakta emitera sa držaočevim televizorom ne predstavlja prepreku da se njegovo ponašanje okarakterise kao smetanje državine. Osim toga, profesor Vodinelić tvrdi da je ono što se štiti u postupku posesorne zaštite državine zapravo subjektivno pravo držaoca da isključi sva treća lica od uticaja na državinu.²⁰ Ključna reč ovde jeste *uticaj*, jer se na državinu može uticati na različite načine, i to ne samo neposrednim dodirima sa stvari koja je predmet državine. U konkretnom slučaju emiter medijskog sadržaja utiče na jačinu tona na televizoru pojedinca.

Kada sam ideju o smetanju državine preglasnim reklamama prvi put proveravao u razgovoru sa bliskim osobama, koje doduše nisu pravnici, stekao sam utisak da možda neko može smatrati slučaj kojim se ovde bavim trivijalnim,²¹ pa osećam potrebu da odgovorim i na takav prigovor. U tom smislu ne smatram trivijalnim činjenicu da zbog nečije samovolje neko bude prepadnut u svom domu neočekivano jačim tonom reklama, da se zbog toga npr. probudi dete koje je tek uspavano, a da ne govorim o tome da nije trivijalno to kako iznenadna buka može uticati na osobe sa slabim srcem. No čak i da nema ovakvih posledica, smatram da čovek nije dužan da trpi ponašanje koje je neprimereno i u ovom slučaju svakako zabranjeno zakonom. Pored toga želim da podvučem da je ovaj primer samo nagoveštaj kako se sve moderna tehnologija može upotrebljavati da se na stvari držaoca utiče sa velike daljine i bez neposrednog fizičkog dodira. Živimo u vreme „pametnih“ uređaja, pa su tako osim mobilnih telefona i frižideri postali „pametni“²². To znači da neko može „hakovati“ nečiji „pametan“ frižider i npr. isključiti ga ili smanjiti ili povećati temperaturu hlađenja ili na neki drugi način uticati na frižider, a da nikada s njim ne stupi u fizički kontakt. Stoga, pravo ima dužnost da pokuša da prati uvek inventivniji život i da pokuša da odgovori na izazove koji se pred njega postavljaju. Jedan od načina da se odgovori na te izazove jeste da se pruža posesorna zaštita državine u slučajevima i kada se putem moderne tehnologije neovlašćeno utiče na stvar držaoca. Jedina razlika između toga da neko dođe u stan držaoca i upotrebi daljinski upravljač da bi pojačao ton i toga da se to radi upotrebom tehnologije koja omogućava istu posledicu bez potrebe da se smetalac pomeri iz svoje fotelje jeste upravo to što je lakše onome koji smeta da smeta. Konačno, čak i oni koje nisam ubedio da smetanje državine glasnim reklamama nije trivijalno, moraju biti svesni toga da, ako se u posesornom postupku štiti pravo držaoca da isključi sva treća lica od uticaja na stvar, i ako je u pitanju samovlasno i protivzakonito ponašanje emitera programa, onda, trivijalno ili ne, pojačavanje tona reklama predstavlja povredu pomenutog prava držaoca i jeste smetanje državine. Uostalom, to što neko povremeno pešice prelazi preko tuđeg zemljišta takođe može delovati trivijalno, ali se ipak u literaturi navodi kao primer smetanja državine.²³

20 Vodinelić, V. V., 2015, str. 38.

21 Zato se zahvaljujem profesoru Saši Gajinu, koji me je ohrabrio da ovu ideju razradim ne smatrajući je ni najmanje trivijalnom, i kome dugujem zahvalnost za inspiraciju za treći deo ovog članka.

22 Videti npr.: <https://www.lifewire.com/best-smart-fridges-4159454>, 5. 6. 2018.

23 Videti npr.. Stanković, O., Orlić, M., 1996, str. 48.

Najzad, ako zaključimo da, trivijalno ili ne, pojačavanje tona reklama u odnosu na ostali sadržaj koji se emituje jeste smetanje državnine, onda valja razmotriti i pitanje pasivne legitimacije. Ako se pođe od Zakona o elektronskim medijima, jasno je da bi u parnici zbog smetanja državnine preglasnim reklamama pasivno legitimisan bio emiter programa, ili da upotrebim zakonski termin: pružalac medijske usluge, jer prema tom zakonu upravo ova lica imaju obavezu da obezbede ujednačenu jačinu tona programskih sadržaja.²⁴ Prema istom zakonu termin pružalac medijske usluge označava pravno ili fizičko lice „koje ima uređivačku odgovornost za izbor audio-vizuelnog sadržaja audio-vizuelne medijske usluge, odnosno audio-sadržaja medijske usluge radija i koje određuje način organizacije sadržaja.“²⁵ Jasno je da je ovde zapravo reč o radio i televizijskim stanicama. U prošlosti su televizije pokušavale da odgovornost za preglasne reklame prebace na marketinške agencije, koje im navodno dostavljaju gotov materijal, pa su tvrdile da na ton nije moguće uticati.²⁶ Međutim, čak i da je ovo ponuđeno opravdanje istinito, ono ne isključuje pružaoce medijskih usluga iz kruga pasivno legitimisanih lica, već taj krug potencijalno širi i na pomenute marketinške agencije jer domaća sudska praksa, kao i nauka, smatraju da su pasivno legitimisani kako neposredni izvršilac radnje smetanja, tako i njegov nadležnik.²⁷

Problem u celoj stvari može predstavljati dokazivanje. Budući da je na tužiocu da dokaže da je baš tuženi izvršio smetanje državnine, u ovom slučaju bi tužilac morao da dokaže da je npr. tužena televizija izvršila smetanje tako što je u određeno vreme emitovala reklame koje su bile glasnije od ostalog emitovanog sadržaja. Jedna mogućnost jeste da tužilac sam traži da izvrši uvid u reklamnu poruku ili zatraži od suda da to učini prema Zakonu o oglašavanju.²⁸ Naime, prema ovom zakonu oglašivač je dužan da čuva oglasnu poruku 30 dana od njegov poslednjeg objavljivanja tako da je moguće izvršiti uvid u nju.²⁹ Taj uvid može izvršiti ono lice čiji su interes ili pravo povređeni oglasnom porukom.³⁰ Interes da se štiti od preglasnih reklama nije predviđen ovim zakonom, ali jeste propisano da se oglašavanje mora obavljati u skladu sa Zakonom o oglašavanju, ali i drugim propisima.³¹ Jedan od tih drugih propisa je onda i Zakon o elektronskim medijima, koji zabranjuje da jačina tona reklama bude veća od jačine tona ostalog emitovanog sadržaja. Međutim, ono što je nepoznato, bar meni, jeste da li se iz oglasne poruke koja se čuva može utvrditi koliko je ona bila glasna i da li je bila glasnija u odnosu na ostali medijski sadržaj budući da se čuva samo oglasna poruka. Drugi problem je što oglašivač nije i pružalac medijske usluge, pri čemu ovaj drugi nije dužan čuvati samu poruku već jedino deklaraciju

24 Član 48. ZEM-a, *Sl. glasnik RS*, br. 83/14 i 6/16 – dr. zakon.

25 Član 4. stav 1. tačka 6. ZEM-a, *Sl. glasnik RS*, br. 83/14 i 6/16 – dr. zakon.

26 <http://www.021.rs/story/Info/Srbija/48192/Televizijske-reklame-i-dalje-preglasne.html>, 9. 6. 2018.

27 Vodinelić, V. V., 2015, str. 131.

28 Zakon o oglašavanju, *Sl. glasnik RS*, br. 6/16.

29 Član 70. stav 1. Zakona o oglašavanju.

30 Član 70. stav 3. Zakona o oglašavanju.

31 Član 4. stav 3. Zakona o oglašavanju.

o njoj,³² što dodatno komplikuje situaciju tužioca. Drugi put koji je tužiocu na raspolaganju jeste da nabavi uređaj kojim se meri jačina zvuka³³ i napravi tonski i video-zapis merenja jačine zvuka prilikom emitovanja TV programa određene televizije, na kojem će se videti koliko je jačinu zvuka uređaj zabeležio pre emitovanja reklama i tokom njihovog emitovanja. Naravno, tužilac se uvek može osloniti na svedoke ako ih ima, ali mi se čini da je prethodni način dokazivanja, iako skuplji³⁴, najpouzdaniji.

Ali zašto bi se bilo ko upuštao u sudski postupak ako već može da podnese prijavu REM-u i prepusti tom telu da dalje postupa? Ako za sada ostavimo po strani ponašanje te institucije i u mnogo osetljivijim pitanjima od ovog, koje ne pruža mnogo osnova za uverenje da bi ovo telo zaista postupalo i zaštitilo građane od samovolje televizija, odgovor se krije u osobinama postupka posesorne sudske zaštite. Naime, ovaj postupak je hitan, nema pripremnog ročišta, a ako tuženi izostane sa ročišta za glavnu raspravu, donosi se rešenje zbog izostanka.³⁵ Pored toga, tužilac ne mora da dokazuje pravo na državinu na televizoru, već samo da pokaže da je u trenutku smetanja bio držalac televizora.³⁶ O dokazivanju samog smetanja je već bilo reči i ono je jedini potencijalno tegobni deo ovog postupka. Ali najvažnija karakteristika posesorne sudske zaštite jeste to što će sud, ako usvoji tužbeni zahtev, u rešenju odrediti i zabranu daljeg uznemiravanja pod pretnjom novčanog kažnjavanja.³⁷ To znači da tužilac, ako televizija protiv koje je uspeo u posesornom postupku ponovi radnju uznemiravanja preglasnim reklamama posle pravnosnažnosti rešenja, ne mora da pokreće novi parnični postupak, već može da traži izvršenje rešenja u izvršnom postupku.³⁸ Za razliku od toga, pri svakom ponovljenom uznemiravanju građani bi morali ponovo da pokreću postupak pred REM-om. Uz to, u parnici su upravo građani gospodari postupka, dok u postupku pred REM-om zavise od dobre volje tog tela. Najzad, usuđujem se da iznesem hipotezu da bi, usled navedenih obeležja jednog i drugog postupka, građani koji bi podnosili tužbe zbog uznemiravanja državine, a potom i pokretali izvršne postupke zbog ponovljenog uznemiravanja, na duži rok izvršili veći finansijski pritisak na televizije da poštuju obavezu da programski sadržaj emituju ujednačenom jačinom zvuka nego što bi na to uticale kazne

32 Videti: član 2. stav 1. tač. 3. i 4. i član 19. Zakona o oglašavanju, *Sl. glasnik RS*, br. 6/16.

33 Videti npr.: <https://www.rovex.rs/nivo-buke> ili <https://www.goglas.com/search?q=MERAC%20NIVOA%20BUKE>, 25. 6. 2018.

34 Nije čak nužno ni skuplji imajući u vidu da se u Guglovoj prodavnici aplikacija mogu preuzeti besplatne aplikacije za telefon (videti npr. <https://play.google.com/store/apps/details?id=kr.sira.sound&hl=sr>, 25. 6. 2018) uz pomoć kojih se telefon može pretvoriti u uređaj za merenje jačine zvuka. Ostaje, međutim, upitanost da li bi sud poklonio veru takvom dokaznom sredstvu.

35 Član 449. Zakona o parničnom postupku, *Sl. glasnik RS*, br. 72/11, 49/13 – odluka Ustavnog suda, 74/13 – odluka Ustavnog suda i 55/17.

36 Član 78. Zakona o osnovama svojinsko-pravnih odnosa, *Sl. list SFRJ*, br. 6/80 i 36/90, *Sl. list SRJ*, br. 29/96 i *Sl. glasnik RS*, br. 115/05 – dr. zakon.

37 Član 79. ZOSPO, *Sl. list SFRJ*, br. 6/80 i 36/90, *Sl. list SRJ*, br. 29/96 i *Sl. glasnik RS*, br. 115/05 – dr. zakon.

38 Stevović-Jakšić, S., *Državina – pojam, vrsta i zaštita*, u: Mihailović, G. (ur.), 2003, *Zbornik radova sudija Drugog opštinskog suda u Beogradu*, Beograd, str. 43.

propisane Zakonom o elektronskim medijima. Naravno, ne postoji pouzdan način da to i dokažem dokle god se u praksi ne pokažu rezultati takvog delanja građana. Ali svoju pretpostavku zasnivam na tome što bi u prekršajnom postupku, pod uslovom da REM uopšte reaguje na prijavu građana, televizije bile kažnjene, ali ako bi ponovile prekršaj (zato što im se na primer to isplati) ne postoji čvrsta garancija da bi ponovo bile kažnjene, jer bi građani opet morali da pokreću ceo postupak pred REM-om, što bi, moguće, doživljavali kao gubljenje vremena. Nakon pravnosnažno okončanog posesornog postupka građani ne moraju ponovo pokretati parnicu, već jednostavno mogu pokrenuti izvršni postupak u kojem će televizije biti novčano kažnjene zbog ponavljanja radnje uznemiravanja državi-
ne, a osim toga snosiće i troškove izvršenja što bi, moguće je, na duži rok učinilo da se televizijama ne isplati da krše zakon.

3. Zaštita prava na privatnost kao kolateralna korist posesorne zaštite državine

Evropski sud za ljudska prava (Sud) zauzeo je stav da se pravo na privatnost zaštićeno članom 8. Evropske konvencije o ljudskim pravima (Konvencija) ima tumačiti na temelju načela lične autonomije,³⁹ tj. da pojedinac ima pravo voditi „svoj život u skladu sa sopstvenim odlukama“⁴⁰. U slučaju o kojem pišem pružaoci medijskih usluga kao da poručuju da nije bitno što je neko u svome domu na svome televizoru podesio jačinu tona koja mu odgovara (što je svakako manifestacija lične autonomije pojedinca), te da će oni odlučiti kojom se jačinom tona imaju emitovati reklame u našim domovima. Ovakvim ponašanjem se ugrožava lična autonomija svakog lica, a osim toga se ulazi u dom pojedinaca. U dom se ulazi putem tehnologije, ne fizički. Zbog toga što se u dom ne ulazi fizički, pojedinac možda ne doživljava ponašanje pružaoca medijske usluge kao upad u njegov stan, ali koja je zapravo razlika između toga da neko fizički uđe u tuđ stan i pojača reklame i toga da to čini iz nekog studija koristeći tehnologiju? Suštinska razlika je u tome, kao što sam ranije napomenuo, što je onome koji uznemirava lakše, što su rizici po njega manji i, dodatno, što može da uznemirava neograničeni broj ljudi odjednom. Dakle, verujem da pojačavanjem tona reklama pružaoci medijskih usluga suštinski krše i pravo na privatnost svakog pojedinca.

Ono što može naizgled biti sporno jeste što se doslovnim tumačenjem člana 8. EKLJP-a može doći do zaključka da se privatnost građana ima štiti jedino od nasrtaja vlasti. Naime, u stavu 2. ovog člana se kaže da se javne vlasti ne smeju mešati u vršenje prava na privatnost.⁴¹ Međutim, Sud je jasno stavio do znanja u svojim odlukama da država ima obavezu da štiti prava garantovana Konvencijom od svih protivpravnih radnji, pa i onih koje počinje drugi pojedinci.⁴²

39 Gajin, S., 2012, *Ljudska prava: pravno-sistemska okvir*, Beograd, Pravni fakultet Univerziteta Union u Beogradu, Centar za unapređenje pravnih studija, Institut za uporedno pravo, str. 62.

40 Gajin, S., 2012, str. 71.

41 https://www.echr.coe.int/Documents/Convention_ENG.pdf, 18. 6. 2018.

42 Gajin, S., 2012, str. 68.

Pored toga, u našem pravnom sistemu, glede građanskopravne zaštite ličnih prava, pa tako i prava na privatnost, na raspolaganju stoji tužba propisana Zakonom o obligacionim odnosima u kojem piše da:

Svako ima pravo zahtevati od suda ili drugog nadležnog organa da naredi prestanak radnje kojom se povređuje integritet ljudske ličnosti, ličnog i porodičnog života i drugih prava njegove ličnosti.

Sud, odnosno drugi nadležni organ može narediti prestanak radnje pod pretnjom plaćanja izvesne novčane svote, određene ukupno ili po jedinici vremena, u korist povređenog.⁴³

Način na koji je ovaj član napisan jasno ukazuje da se zahtev upućen sudu može uperiti protiv bilo koga ko vređa pravo na privatnost, bila to javna vlast ili građanin.

S obzirom na činjenicu da jedno te isto ponašanje ovde predstavlja i povredu prava na privatnost i uznemiravanje državine, a da se prvo štiti u petitornom postupku, a u drugom slučaju se poseže za posesornom zaštitom kod koje je teret dokazivanja po tužioca značajno lakši, a postupak brži, onda dolazim do zaključka da je najkraći put zaštite prava na privatnost u ovom slučaju sudska posesorna zaštita. Tako se sudskom posesornom zaštitom od uznemiravanja državine štiti i pravo na privatnost budući da se postiže da se zabranjuje radnja koja predstavlja i uznemiravanje državine i kršenje prava na privatnost i zabranjuje se njeno ponavljanje pod pretnjom novčanog kažnjavanja. Argument protiv može biti da je posesorna sudska zaštita provizorna, te da ne pruža konačno rešenje spora. Međutim, teško mi je da zamislim pružaoca medijskih usluga koji je izgubio posesornu parnicu koji se upušta u petitorni postupak iz prostog razloga što bi to jedino imalo smisla ako bi želeo da dokaže da ima pravo da radi ono zbog čega je u posesornom postupku osuđen. Kao što sam već pokazao, pružaoci medijskih usluga nemaju pravo da pojačavaju ton reklama jer je to zabranjeno Zakonom o elektronskim medijima.⁴⁴ Dakle, ne verujem da bi se neko upuštao u postupak u kojem treba da dokaže da ima pravo da čini nešto što zakon nedvosmisleno zabranjuje. To se pružaocima medijskih usluga jednostavno ne bi isplatilo. Zato bi pobjeda u posesornom postupku u datim okolnostima bila i konačna.

Ovaj slučaj pokazuje da se posesorna sudska zaštita može koristiti za posrednu zaštitu prava na privatnost svaki put kada radnja kojom se krši pravo na privatnost predstavlja istovremeno i radnju smetanja državine. To i nije čudno ako se prihvati stav profesora Vodinića da se u posesornom sudskom postupku u stvari štiti pravo da se sva treća lica isključe od uticaja na stvar koja je u državi ni držaoca⁴⁵ jer, po mom sudu, i sama suština prava na privatnost jeste isključiti državu ili treća lica od uticaja na ono što spada u sferu privatnog života. Pravo na privatnost se u anglosaksonskom svetu razvilo iz apstraktno definisanog prava da se bude ostavljen na miru, a svoje konkretizacije je doživelo kroz sudsku

43 Član 157. Zakona o obligacionim odnosima, *Sl. list SFRJ*, br. 29/78, 39/85, 45/89 – odluka USJ i 57/89, *Sl. list SRJ*, br. 31/93 i *Sl. list SCG*, br. 1/03 – Ustavna povelja.

44 Videti: čl. 48. i 111. ZEM-a, *Sl. glasnik RS*, br. 83/14 i 6/16 – dr. zakon.

45 Vodinić, V. V., 2015, str. 38.

praksu.⁴⁶ Tako je obuhvatilo pravo na tajnost prepiske, na zaštitu od neovlašćenog pretresa ili čak prostog virenja kroz prozor, na zaštitu od širenja podataka iz privatnog života u javnosti, na zabranu komercijalnog iskorišćavanja različitih aspekata nečije ličnosti itd.⁴⁷ Sličan razvoj je pravo na privatnost doživelo i u praksi Evropskog suda za ljudska prava,⁴⁸ što je za naš pravni sistem još relevantnije. Tako se suština prava na privatnost kao prava da se drugi isključe od uticaja na onu sferu života pojedinca koja se samo njega tiče ogleda npr. u odluci Suda da je pravo na privatnost povređeno time što je država propisala zakonsku zabranu homoseksualnih odnosa čak i punoletnih lica koja dobrovoljno stupaju u takve odnose,⁴⁹ ili da pravo na privatnost obuhvata i one aktivnosti koje bi mogle biti moralno ili fizički štetne po punoletnog pojedinca, i da ono obuhvata i pravo punoletnog uračunljivog pojedinca da odbije medicinski tretman koji bi mogao da mu spase život.⁵⁰ Dakle, i pravo isključenja trećih od uticaja na državinu i pravo na privatnost jesu prava koja isključuju sva treća lica od uticaja na nešto na šta samo titular prava ima ovlašćenje da utiče. Stoga je i tehnologija zaštite prava slična, pa je posesorna sudska zaštita apstraktno gledano pogodna za posrednu zaštitu prava na privatnost kad god se radnjom smetanja državine povređuje i pravo na privatnost.

Rekao sam da je posesorna zaštita apstraktno gledano pogodna za zaštitu prava na privatnost jer u svakom posebnom slučaju treba proceniti koliko je lako dokazati da je smetalac izvršio smetanje. Kod navedenog primera „hakovanja“ „pametnog“ frižidera to možda može biti lako za nekog ko je vičan informacionim tehnologijama, ali ne i nekome ko ne poseduje odgovarajuću opremu i veštine za otkrivanje hakerskog napada. Zbog toga posesorna zaštita ne može i ne treba da zameni druge postupke i oslobodi nadležne institucije od obaveze da obavljaju svoje dužnosti. Ipak, gde se to pokaže svrsishodno i moguće, posesornu zaštitu treba koristiti kao prečicu u ostvarivanju svojih prava.

4. Zaključak

U ovom prilogu sam, nadam se, uverljivo pokazao da pojačavanje tona reklama u odnosu na ostali medijski sadržaj ispunjava sve uslove da se takvo ponašanje okarakterise kao smetanje državine, te da se posesorna sudska zaštita može upotrebiti kao instrument zaštite od takvog ponašanja pružaoca medijskih usluga. Probao sam i da rasvetlim pitanje pasivne legitimacije u takvim slučajevima ukazujući da pored pružaoca medijskih usluga i marketinške agencije mogu biti tužene. Razmotrio sam i praktične probleme u vezi s dokazivanjem na koje tužiocu mogu naići i ponudio konkretna rešenja. Osim toga, primer s preglasnim reklamama služi da se ukaže na to da pravo mora da odgovara na izazove koje

46 Gajin, S., 2012, str. 21–24.

47 Gajin, S., 2012, str. 24.

48 Gajin, S., 2012, str. 55.

49 Gajin, S., 2012, str. 64.

50 Gajin, S., 2012, str. 71.

pred njega postavlja uvek maštovitiji život, te da treba ostati otvorenog uma kada su u pitanju novi načini kršenja nekog prava. Nadalje, nadam se da sam dao dobar putokaz kako se određene pravopatološke pojave i neaktivnost određenih institucija u jednom pravnom sistemu mogu premostiti, barem u nekim slučajevima, pomoću postojećih pravnih instituta. Konačno, povukao sam paralelu između prava da se svi treći isključe od uticaja na državinu i prava na privatnost, zbog čega je sudska posesorna zaštita moguć put zaštite i prava na privatnost. Sve ovo naravno ne znači da treba prihvatiti nerad nadležnih institucija niti znači da je alternativa koja se nudi svemoguć lek za taj nerad. Reč je o ispitivanju mogućnosti da se u odgovarajućim situacijama do zaštite prava dođe brže, da se problemi koje indolentnost nekih institucija izaziva reše uz pomoć drugih pravnih instituta, kao i da treba ostati otvorenog uma i rešenje pravnog problema pronaći na naizgled neočekivanom mestu.

Literatura

Članci i monografije

- Gajin, S., 2012, *Ljudska prava: pravno-sistemska okvir*, Beograd, Pravni fakultet Univerziteta Union u Beogradu, Centar za unapređenje pravnih studija, Institut za uporedno pravo.
- Lazarević, D., 2010, *Državina: pojam, oblici i zaštita*, Beograd, Poslovni biro.
- Popov, D., 2015, Tužba zbog smetanja državine izazvanih imisijama, *Zbornik radova Pravnog fakulteta Novi Sad*, 4.
- Stanković, O., Orlić, M., 1996, *Stvarno pravo*, Beograd, Nomos.
- Stevović-Jakšić, S., Državina – pojam, vrsta i zaštita, u: Mihailović, G. (ur.), 2003, *Zbornik radova sudija Drugog opštinskog suda u Beogradu*, Beograd.
- Vodinelic, V. V., 2016, *Javno i privatno pravo*, Beograd, JP Službeni glasnik.
- Vodinelic, V. V., 2015, *Državina: pojam, priroda, zaštita i razlog zaštite*, Beograd, Pravni fakultet Univerziteta Union u Beogradu i JP Službeni glasnik.
- Vodinelic, V. V., Državina i pritežanje, u: Rakić-Vodinelic, V. (ur.), 2004, *Promene stvarnog prava u Srbiji*, Beograd.

Propisi

- Evropska konvencija za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda, https://www.echr.coe.int/Documents/Convention_ENG.pdf, 18. 6. 2018.
- Zakon o elektronskim medijima, *Sl. glasnik RS*, br. 83/14 i 6/16 – dr. zakon.
- Zakon o oglašavanju, *Sl. glasnik RS*, br. 6/16.
- Zakon o parničnom postupku, *Sl. glasnik RS*, br. 72/11, 49/13 – odluka Ustavnog suda, 74/13 – odluka Ustavnog suda i 55/17.
- Zakon o osnovama svojinsko-pravnih odnosa, *Sl. list SFRJ*, br. 6/80 i 36/90, *Sl. list SRJ*, br. 29/96 i *Sl. glasnik RS*, br. 115/05 – dr. zakon.
- Zakon o obligacionim odnosima, *Sl. list SFRJ*, br. 29/78, 39/85, 45/89 – odluka USJ i 57/89, *Sl. list SRJ*, br. 31/93 i *Sl. list SCG*, br. 1/03 – Ustavna povelja.
- Pravilnik o načinu izricanja mera pružaocima medijskih usluga, *Sl. glasnik RS*, br. 25/15.

Novinski članci i drugi neakademski izvori sa interneta

http://www.rem.rs/sr/odluke/izrecenemere?utf8=%E2%9C%93&q%5Bby_tip%5D=12&q%5Bizrecena_od%5D=2015-01-01&q%5Bizrecena_do%5D=2018-06-04, 4. 6. 2018.

<http://www.telegraf.rs/vesti/2418341-pitali-smo-zasto-su-srpske-reklame-uvek-glasnije-od-onoga-sto-gledamo-na-tv-necete-verovati-kakav-smo-odgovor-dobili>, 4. 6. 2018.

<https://www.lifewire.com/best-smart-fridges-4159454>, 5. 6. 2018.

<http://www.021.rs/story/Info/Srbija/48192/Televizijske-reklame-i-dalje-preglasne.html>, 9. 6. 2018.

<https://www.rovex.rs/nivo-buke>, 25. 6. 2018.

<https://www.goglas.com/search?q=MERAC%20NIVOA%20BUKE>, 25. 6. 2018.

<https://play.google.com/store/apps/details?id=kr.sira.sound&hl=sr>, 25. 6. 2018.

Summary: In this paper the author defends his stance that according to laws, case-law, and legal literature in Serbia, TV stations do infringe the possession of the individual by setting the volume of the sound of commercial ads higher than the volume of the rest of the program. Therefore, the citizens could protect themselves from such actions of TV stations by instituting possessory law suits, which are arguably more efficient, and more effective remedies than applications with the Regulatory Body for Electronic Media. The author argues that TV stations, by increasing the volume of the sound, infringe individuals' right to privacy, too. Drawing from the professor Vodinelić's claim that possessory law suits are actually meant to protect the right of a possessor to exclude any person from influencing an object of his possession and from the author's view that the right to privacy can be seen as a right to exclude anyone from influencing any object within the sphere of a person's privacy, the author concludes that a possessory action is adequate remedy for infringements of the right to privacy any time the behavior by which someone violates the right to privacy constitutes in the same time the violation of one's possession, as is the case with loud commercial ads. Therefore, the author hopes that he has shown an example of interfering with one's possession by using technology, and thus the duty of the law to adapt to these new circumstances. Also, the author hopes he has proven that under adequate circumstances possessory protection of possession may be effective remedy of protection of a right to privacy.

Lektura i korektura
Svetlana Stojković

Tehnički urednik
Irena Đaković

Priprema za štampu
Dosije studio, Beograd

Štampa
JP Službeni glasnik, Beograd

ISBN 978-86-7630-870-5 (PFUB)
ISBN 978-86-7952-024-1 (PFUUB)

Tiraž
300

CIP – Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

34:929 Водинелић В.
34(082)

LIBER amicorum : Vladimir Vodinečić / urednik Miloš Živković. – Beograd : Pravni fakultet Univerziteta : Pravni fakultet Univerziteta Union, 2019 (Beograd : Službeni glasnik). – 534 str. ; 24 cm

Tiraž 300. – Str. 11–15: In honorem / urednik. – Vladimir V. Vodinečić bibliografija: str. 519–534. – Napomene i bibliografske reference uz tekst. – Bibliografija uz većinu radova.

ISBN 978-86-7630-870-5 (PF)

ISBN 978-86-7952-024-1 (PFUU)

а) Водинелић, Владимир В. (1948–)

б) Право – Зборници

COBISS.SR-ID 282780940

ISBN 978-86-7630-870-5 (PFUB)
ISBN 978-86-7952-024-1 (PFUUB)

УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ
ПРАВНИ ФАКУЛТЕТ

ПРАВНИ §
Факултет
Универзитет
УНИОН

